

Tisková zpráva

Štefan Capko: ZJEVENÍ MASKY

Kniha je výsledkem dlouhodobého praktického výzkumu možností masky, který Štefan Capko realizoval v průběhu několika let se svými studenty ze všech fakult AMU. Výsledná publikace poslouží jako dobrý průvodce těm, kteří chtějí masce porozumět a naučit se s ní hrát. Může být užitečná jak studentům herectví, tak i divadelním režisérům a režisérům animovaných filmů. Využijí ji také pedagogové uměleckých škol a dramaterapeuti.

První část knihy je zaměřena spíše teoreticky. Štefan Capko se v ní zabývá jak kulturním významem a dělením masek, tak specificky funkcí masky na jevišti a ve filmu. Druhá část je věnována technikám a postupům hraní s maskou, přičemž autor hojně čerpá ze své dlouholeté herecké a pedagogické zkušenosti. V poslední části knihy najdou čtenáři řadu praktických cvičení, díky kterým si mohou v knize popsaná specifika masky sami vyzkoušet a lépe porozumět popsaným principům. Zároveň je možné tato cvičení využívat k pravidelnému tréninku soustředění a vedení masky při zkouškách i před každým hereckým výkonem.

Podkladem pro knihu byl dlouhodobý praktický výzkum, který autor se svými studenty realizoval na Akademii múzických umění a na českých divadelních scénách. Inspirací jim byl workshop, který na AMU v roce 2003 vedl jeden z nejvýznamnějších představitelů moderního mimu Marcel Marceau, a spolupráce s dalšími představiteli francouzské školy mimu, jako byli Corinne Soum, Claire Heggen a Patrick Pezin.

Se studenty divadelní fakulty Štefan Capko podrobně zkoumal možnosti neutrální masky, na hudební fakultě se věnovali expresivním formám spojeným s charakterovou komedií a barokním divadlem. Studenti filmové animace na FAMU se zase soustředili na vztah mezi maskou a loutkou a ožívování objektů v animovaných filmech. Vznikla tak ucelená učebnice hraní s maskou, zahrnující nejrůznější typy interakce herce a masky.

V principu je herec v masce podobný loutkáři. Loutkář oživuje loutku – neživý předmět z živého materiálu. Herec oživuje masku – neživou věc vyrobenou z živého materiálu. Loutkář loutku ovládá, vede, animuje. Anima znamená v latině duše, animare ožívovat. Herec také musí masku ovládat, vést, vdechnout jí duši a dát jí život. Výraz animovat masku však není zcela správný, neboť herec na rozdíl od loutkáře masku v průběhu hry nevidí. Herci je odepřeno masku pozorovat v momentě výkonu, musí se jí tedy podvolit. Nosí ji ve své paměti a v představě, ale nikdy ji neuvidí v akci. Herec a maska jsou partneři a vedou jeden druhého. (úryvek z knihy)

Štefan Capko je klaun, mim, herec, choreograf, režisér a zakladatel souborů Sacra Circus a Teatro Comico. Narodil se v roce 1970 v Košicích. V roce 1993 se tamtéž stal strojním inženýrem na technické univerzitě. V letech 1993–97 studoval u Ctibora Turby a Borise Hybnera na katedře nonverbálního a komediálního divadla na Hudební fakultě AMU v Praze. V té době se zúčastnil stáží ve Švýcarsku v Dimitriho clownské škole a v Centre National des Arts du Cirque ve Francii, workshopu clowna Daniela Gulka a výuky neutrální masky pod vedením Berniho Schürcha z divadla masek Mummenschanz. Po absolutoriu se stal tvůrcem na volné noze a pedagogem na své mateřské katedře a dalších školách v českých zemích a na Slovensku. Spolupracoval na mnoha projektech u nás i v zahraničí (od Slovenska přes Rakousko, Francii, Švýcarsko a Irsko až po USA, Japonsko a mnoho dalších). Tvoří na scénách maličkých jak dlaň, na ulicích, v arénách cirkusových stanů i na velkých scénách národních divadel.

Více informací o této publikaci i dalších edičních počinech Nakladatelství AMU (včetně e-shopu) najdete na adrese: www.namu.cz

Chcete-li knihu redakčně zpracovat, zažádejte si o recenzní výtisk.

[Eva Zavřelová / eva.zavrelova@amu.cz](mailto:eva.zavrelova@amu.cz)

NAMU